

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו זברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

סיכומי דף היומי

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס וזננוים זצ"ל
נלב"ע כ"ד ניסן תשע"ז

גליון
255

גליון זה נתרם ע"י

ידידנו הרה"ח ר' משה יהודה הכהן וויס שליט"א
לע"נ אביו ר' יוסף בן ר' חיים הכהן וויס ז"ל - נלב"ע ח' אלול תשנ"ח
ולע"נ אמו מרת רבקה יענטא ע"ה בת ר' אשר אנשיל - נלב"ע י"ד אלול תשע"א

כתובות דף נ"ט . שב"ק פר' שופטים - ז' אלול תשפ"ב

דף נ"ט - ע"א

תקנת מזונות ומעה כסף לצרכיה - לרב ושמואל תקנו מזונות השכיחים תחת מעשה ידיה השכיחים, ומעה כסף תחת מותר מעשה ידיה, לרב אדא בר אהבה תקנו מזונות תחת מותר, ומעה כסף הקצוב תחת מעשה ידיה הקצובים, שחייבת לעשות לו משקל חמש סלעים שתי ביהודה שהם עשר סלעים בגליל.

מה ששינו במשנה שלרבי מאיר המותר הוא הקדש - לרב ושמואל היינו לאחר מיתה, ולרב אדא בר אהבה מחיים, ונחלקו באופן שמעלה לה מזונות ולא מעה כסף, שלרב ושמואל שהמותר הוא תחת מעה כסף לכן אין המותר שלו, ולרב אדא בר אהבה שהמותר הוא תחת מזונות זכאי הוא במותר כשעודה בחיים.

אשה שאמרה לבעלה מה שאני עושה יהיה קונם לפיך: לת"ק - אינו צריך להפר, לפי שמשועבדת לו. לרבי עקיבא - יפר, שמה תעדיף יותר ממה שפסקו חכמים ויחול עליו הנדר. לרבי יוחנן בן גורי - יפר שמה יגרשנה ותהא אסורה לחזור לו.

שמואל פסק כרבי יוחנן הסנדלר שאין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם, ומאידך פסק כרבי יוחנן בן גורי שחל נדרה שקונם שאני עושה לפיך אחר שיגרשנה לרב יוסף - שאני קונם מהקדש, שהרי יכול לאסור פירות חבירו עליו אף שאין מקדיש דבר שאינו שלו, לכן יכול גם לאסור דבר שאינו בעולם בקונם. והקשה אביי - שם אחד מהם ברשותו, אבל כאן דומה לאוסר פירות חבירו על חבירו, שמעשה ידיה אינה שלה ועדיין לא נתגרשה. לרב הונא בריה דרב יהושע - מדובר באומרת יקדשו ידי לעושיהם לכשאתגרש, שהידיים הם בעולם, ודומה לאומר שדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך תקדש. והקשה רבי ירמיה - שם בידו להקדישה עכשיו, וכאן דומה לאומר שדה שמכרתי לך לכשאקחנה ממך תקדש. לרב פפא - כיון שגופה בידה דומה לאומר שדה זו שמשכנתי לך לכשאפדה ממך תקדש.

לרב שישא בריה דרב אידי - אינו דומה למשכון סתם שבידו לפדותה, אלא דומה לשדה זו שמשכנתי לך לעשר שנים לכשאפדנה ממך תקדש, שקדושה. לרב אשי - אינו דומה למשכון שבידו לפדותה אחר עשר שנים, אלא קונם דינו כקדושת הגוף שמפקיע שעבוד, ומה שלא חל הנדר בעודה תחתיו הוא משום שאלמו חכמים לשעבוד הבעל ועשו אותו כלוקח גמור ולא רק כשיעבוד בעלמא.

דף נ"ט - ע"ב

אפותיקי שהקדישו קדושת הגוף, כגון שור ששעבדו

והקדישו, ההקדש מפקיע מידי שעבוד (דווקא כשהקדישו קדושת הגוף, אבל קדושת בדק הבית אינה מפקיעה שעבוד), וכן חמץ ושחרור מפקיעים השעבוד.

משנה . מלאכות שהאשה עושה לבעלה: מכינה צורכי הטחינה בריחיים של מים או טוחנת בעצמה בריחיים של יד, אופה פת, מכבסת, מבשלת, מציעה לו המטה, עושה בצמר, לבית הלל גם מניקה את בנה, ולבית שמאי אינה חייבת להניק. הכניסה לו שפחה אחת - אינה טוחנת, אופה, מכבסת. שתיים - גם אינה מבשלת ואינה מניקה בנה. שלש - גם אינה מציעה המטה ואינה עושה בצמר. ארבע - יושבת בקתדרא ואינה עושה כלום. לרבי אליעזר - אפילו הכניסה מאה שפחות כופה אותה לעשות בצמר, שהבטלה מביאה לידי זימה. לרשב"ג - אף המדיר את אשתו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובה, שהבטלה מביאה לידי שעמום.

לרבי חייא אין אשה אלא ליופי ולבנים, ולתכשיטי אשה להתנאות בהן, ולא למלאכה.

הרוצה שיעדן את אשתו - ילבישה כלי פשתן. הרוצה להלבין את בתו - יאכילה אפרוחים וישקנה חלב סמוך לימי הנעורים.

נדרה שלא להניק בנה - לבית שמאי שאינה משועבדת לכך לא תניקהו, לבית הלל משועבדת אין חל הנדר וכופה ומניקתו. נתגרשה - אינו כופה אותה, אך אם היה התינוק מכירה ואינו רוצה לינק מאחרת נותן לה שכרה וכופה אותה להניק מפני הסכנה.

כתובות דף ס'. יום א' פר' כי תצא - ח' אלול תשפ"ב

יום זה הוקדש לעילוי נשמת הרב החסיד ר' אברהם שמואל ז"ל בן הרה"ח ר' בן ציון קניג נלב"ע ח' אלול תשס"ב

דף ס' - ע"א

תינוק המכיר אמו חייבת להניק אחר גירושיה - לרב היינו משלשה חדשים, לשמואל משלושים יום, לרבי יוחנן מחמישים יום, לרמי בר יחזקאל לדעת שמואל אין שיעור לדבר, אלא הדבר תלוי בבדיקה אם מכיר פניה כשיושבת בשורה עם נשים אחרות, וסומא אם מכירה בריח וטעם, לרב שימי בר אביי הלכה כרבי יוחנן.

יונק תינוק - לרבי אליעזר עד עשרים וארבעה חודש, לרבי יהושע אפילו ארבע וחמש שנים, פירש לאחר עשרים וארבע חודש משך ג' ימים אם חוזר לינק הרי זה כיונק שקץ, והלכה כרבי יהושע.

חלב ודם אדם - מותרים מדאורייתא, שנאמר 'אך זה לא תאכלו... את הגמל כי מעלה גרה הוא', הוא טמא ולא חלב ודם האדם (ולגירסא אחרת חלב נתמעט מ'הוא' ודם מ'זה'), וחכמים אסרו חלב שלא פירש, אבל אם מונח בכלי מותר, ואסרו דם שפירש,

ולכן דם שעל הכיכר גוררו, ושבין השיניים מוצצו.

המייילל מכאב לבו שרפואתו חלב עז - מותר לינק בשבת, אף שתולדת דש היא שמנתק החלב ממקום גידולו, מפרק כלאחר יד הוא לפי שאין דרך בני אדם לינק אלא לחלוב, ובמקום צער לא גזרו רבנן.

צינור שעלו בו קשים ועשבים שסותמים ומעכבים קילווח ומימינו דולפים לתוך הבית - ממעכם ברגלו בצנעה בשבת, שמתקן כלאחר יד הוא, ובמקום הפסד לא גזרו חכמים.

דף ס' - ע"ב

מינקת שמת בעלה - לרבי מאיר ובית שמאי לא תתארס ולא תינשא עד עשרים וארבעה חודש ללידה. לרבי יהודה ובית הלל עד שמונה עשר חודש. לרשב"ג - כיון שהחלב נעכר רק אחר ג' חדשים לכן לסוברים כ"ד חודש מותרת להינשא אחר כ"א חודש, ולסוברים י"ח חודש מותרת אחר ט"ו חודש. לדעת כמה אמוראים הלכה כרבי יהודה ובית הלל, ורב ושמואל פסקו שצריכה להמתין כ"ד חודש חוץ מיום הלידה וחוץ מיום האירוסין.

אסור להורות במקום רבו אפילו בדבר הפשוט, כגון שביצה מותרת באכילה בכותח שיש בו חלב, לא משום חוצפה, אלא משום שאין לו סייעתא דשמיא להורות כהלכה.

שלושה חדשי הבחנה בין בעל ראשון לאחרון, באופן שהייתה רדופה להיות רוב ימיה בבית אביה, או שהיה לה כעס עם בעלה, או שהיה בעלה חבוש בבית האסורים, הלך למדינת הים, זקן, חולה, או שהיא עקרה, זקנה, איילונית, קטנה, מפלת אחר מיתת בעלה, אינה ראויה לילד - לרבי מאיר צריכה להמתין שלשה חדשים, שלא חילקו חכמים בגזירתם, לרבי יוסי מותרת להתארס (וי"ג אף להינשא) מיד, והלכה כרבי מאיר בגזירותיו.

נתנה בנה למינקת, גמלתו, מת - לתנא דברייתא מותרת להינשא מיד, לרב נחמן אסורה (אמנם לבני ריש גלותא היתר כשנתנו למינקת, שבוודאי לא תחזור בה המינקת מחמת יראת בני ריש גלותא), וכן סובר רב פפי על פי שיטת רבי מאיר לענין ג' חדשי הבחנה שלא פלוג. והלכה - מת מותרת, גמלתו אסורה (שגמלתו מחמת שרוצה להינשא), ולמר בר רב אשי גם במת אסורה, שמא תמית אותו, אך אין הלכה כן שרק שוטה עושה זאת.

נתנו לה בן להניק - לא תניק עמו בנה, ולא רק בנה שיש לחוש שבאמת אין לה מספיק לשניהם, אלא גם בן של חברתה לא, ואין אומרים שאילו אין לה לשניהם לא הייתה מניקה השני. מינקת שפסקו ליתן לה מזונות מועטים חייבת להוסיף ולאכול הרבה משלה כדי שיהא לה הרבה חלב ולא תמיתנו.

מינקת לא תאכל דברים המפסיקים או עוזרים החלב, כגון כישות, חזיז (עשבים של זרע תבואה), דגים קטנים, אדמה, וי"א גם קרא, וחבוש, תמרים בקטנותן, כותח, דגים מטוגנים בקמח וציר ושומן שלהם.

ולדות שמתעברת בהם בבית רחיים - נכפים, על הארץ - ארוכי צוואר, הדורכת על צואת חמורים (וי"ג דם חמורים) - בניה מרוטי שער (או בעלי גרב), אוכלת חרדל - בניה רעבתנים, אוכלת שחליים - עיני בניה מזלפים מים תמיד, רגילה לאכול דגים קטנים - עיניהם פורחות ונעות תמיד, אדמה - בניה מכוערים, שכר - בניה שחורים, אוכלת בשר ושותה יין - בניה בריאים, ביצים - עיני בניה גדולים, דגים - בניה בעלי חן, כרפס - בניה בעלי זיו, כוסבר - בניה בעלי בשר, אתרוגים - בניה ריחניים.

כתובות דף ס"א. יום ב' פר' כי תצא - ט' אלול תשפ"ב

דף ס"א - ע"א

היא אומרת להניק והוא אומר שלא להניק - שומעים לה, שמצטערת. הוא אומר להניק והיא אומרת שלא להניק - אם אין דרך משפחתה או משפחתו כן שומעים לה, שעולה עמו ואינה יורדת, והמקור: לרב הונא - 'והיא בעולת בעל'

בעלייתו ולא בירידתו, לר' אלעזר - 'כי היא היתה אם כל חי' לחיים ניתנה ולא לצער.

הכניסה לו שפחה אחת אינה טוחנת אופה ומכבסת, אבל שאר הדברים מוטל עליה לעשות, ואינה יכול לומר הכנסתי אחרת במקומי, משום שהשפחה טורחת לעצמה ולבעל ולא עבור האשה. הכניסה שתיים אינה מבשלת ומניקה בנה, ושאר הדברים עושה משום שהשפחה השניה טורחת לעצמה ולאשה ולא לאורחים. שלשה אינה מציעה המטה אך שאר הדברים עושה, משום שבמקום שיש הרבה בני בית יש יותר אורחים. ארבעה יושבת בקתדרא, ואף שיש יותר אורחים כיון שיש הרבה שפחות הם עוזרות זו לזו.

הכניסה לו נדוניה רבה וראוי למביאה נדוניה כזו לקנות ממקצת הנדוניה שפחות, הרי זה כאילו הכניסה לו שפחות ופטורה מעשיית מלאכה, וכן אם צמצמה ממה שהוא חייב ליתן לה.

הכניסה לו ארבע שפחות שיושבת בקתדרא ופטורה ממלאכה, השיאווה חכמים עצה טובה שתהא מוזגת לו הכוס ומצעת לו המיטה בדברים של חיבה שאין בהם טורח, ומרחצת לו פניו ידיו ורגליו.

כל מלאכות שאשה עושה לבעלה גם בנדוניה היא עושה, חוץ מדברים של קירוב וחיבה, והיינו מזיגת הכוס, הצעת המטה בפניו, ורחיצת פניו ורגליו.

אשת שמואל - בימי ליבונה הניחה לפניו הכוס ביד שמאל, אשת אביי - על הקנקן, אשת רבא - על הכר שמראשותיו, אשת רב פפא - על הספסל.

בכל מאכל שוהים מלהאכיל השמש עד שיקומו הקרואים, חוץ מבשר שמן כל השנה, ויין ישן בתקופת תמוז - שמתאוה להם ומצטער, ולמסקנא אין מונעים מהשמש כל מאכל שיש בו ריח או קהיון שיניים, שמזיק את מי שאוכלים לפניו ואינו אוכל.

אליהו הנביא דיבר עם מי שנתן לשמש בתחילת הסעודה, מכל המינים, ולא עם מי שנתן לו רק ממין אחד קודם הסעודה, ומשאר המינים נתן לו רק לאחר הסעודה.

דף ס"א - ע"ב

אינו כופה אשתו לשרת אביו, וליתן תבן לפני בהמתו (סו"ט וחמורו, וי"מ כל בהמותיו הזכרים) מפני רביעה, אבל כופה אותה ליתן לפני בקרו (שאר בהמות חוץ מסוס וחמור, ולי"מ כל בהמותיו הנקבות).

לרבי יהודה אינו יכול לכופה לעשות בפשתן רומי, שמסריח הפה ומפשיט השפתיים כשרביט, וכן מדוייק במשנה ששנינו כופה לעשות בצמר, ומשמע שבפשתן לא.

לרבי אליעזר אפילו הכניסה לו מאה שפחות כופה לעשות בצמר, שהבטלה מביאה לידי זימה, ולרשב"ג מביאה לידי שעמום, והחילוק ביניהם הוא אם משחקת בכלבים דקים ובשאר משחקים, שבאה לידי זימה ולא לידי שעמום, לרב מלכיו, וי"ג רב מלכיא הלכה כרבי אליעזר.

משנה . המדיר את אשתו מתשמיש המיטה, שאמר יאסר הנאת תשמישך עלי, לבית שמאי אם הדירה שתי שבתות תמתין, ואם יותר יוציא ויתן כתובה, שלומדים דבר שהוא גרם לה מדבר שהוא גרם לה, והיינו יולדת נקבה ששוהה שבועיים, לבית הלל שבת אחת, שלומדים דבר השכיח (שכועס על אשתו) מדבר השכיח והיינו גידה.

מחלוקת בית שמאי ובית הלל - לרב היינו רק אם מפרש כמה שבתות, אבל בסתם יוציא מיד ויתן כתובה, לשמואל גם בסתם נחלקו, שמא ימצא בתוך הזמן פתח חרטה לנדרו.

המדיר אשתו מליהנות לו - עד שלושים יום יעמיד פרנס שיזונה, יותר מכאן יוציא ויתן כתובה. לרב היינו כשפירש ל'יום, אבל בסתם יוציא מיד ויתן כתובה, לשמואל גם בסתם ימתין. והוצרכו לחלוק גם בזה אף שכבר נחלקו במדיר מתשמיש, שהוי אמינא שבזה מודה רב משום שאפשר לזונה ע"י פרנס, והוי אמינא שבתשמיש שאי אפשר בפרנס מודה שמואל.

התלמידים יוצאים ללמוד תורה שלא ברשות שלושים יום, והפועלים שבת אחת. עונה האמורה בתורה - הטיילים בכל יום, הפועלים שתיים בשבת, החמרים אחת בשבת, הגמלים אחת לשלושים יום, הספנים אחת לששה חדשים.

כתובות דף ס"א . יום ג' פר' כי תצא - י"א אלול תשפ"ב

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת נחמה רעלא דרייפוס ע"ה בת ר' ישראל ראזענבוים זצ"ל נלב"ע י' אלול תשע"ד

דף ס"ב - ע"א

מן הדין התלמידים יוצאים ללמוד ברשות נשותיהם כמה שרוצים, אך מצד דרך ארץ שלא ישא עליו חטא, אפילו אם יכול לפתותה שתתן לו רשות לא יצא אלא - לרב חודש יצא וחודש בביתו, שכן היו עובדים את המלך דוד, ולרבי יוחנן יוצא לחודש ושני חדשים בביתו, שכן היה כשבנו בית המקדש. לרב בבית המקדש היה אפשר ע"י אחרים, ולרבי יוחנן בעבודת בית המלך נהנית גם היא, שיש לה מזונות מרווחים ותכשיטים.

אנחה שוברת - לרב חצי גופו של אדם, שנאמר 'ואתה בן אדם האנח בשברון מתנים ובמרירות תאנח', ומתנים הם באמצע הגוף, לרבי יוחנן שוברת כל גופו, כנאמר בחורבן בית המקדש. לרב שמועת בית המקדש קשה מאוד, לרבי יוחנן הפסוק שהביא רב היינו שמתחיל ממתנים.

שמועה של בית המקדש לאחר שהורגלנו בה אפילו חצי הגוף אינה שוברת.

'שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנא' - נאמר לבעלי אומנות, שוא לכם משכימי למלאכת הרשות, אוכלי לחמם בעצב, כן יתן הקב"ה למי שמנדד לכבודו למצותו, והיינו נשות תלמידי חכמים שמנדדות שינה מעיניהם בעולם הזה שממתינות לבעליהם שבבית רבם, ובאות לחיי העולם הבא.

הטיילין בכל יום, לרבא - היינו התלמידים שהרב מצוי להם בעירם ולנים בביתם. לאביי - כגון רב שמואל בר שילת שהיה מלמד תינוקות ומתפרנס מהם, ואין שליח המלך שואל ממנו עבודת המלך שאינו עשיר בעיניהם. לרבין - כגון בני ארץ ישראל שהם מעונגים במאכל ומשתה, ולכך הם בריאים ובעלי כח לתשמיש.

ר' אבהו היה נסמך על שני עבדיו, ואף על פי כן כשנפחת המרחץ מתחתיו העלה העבדים ביד אחת וביד השניה טיפס ועלה בעמוד, וכן רבי יוחנן היה עולה בסולם וסמך עצמו על ר' אמי ור' אסי, וכשנפחת הסולם העלה עצמו והם עמו, ושאלוהו אם בעל כח הוא מדוע צריך שיסמכוהו, והשיב ששומר כוחותיו לעת זקנה.

הפועלים שתיים בשבת היינו אם עושים מלאכה בעירם, אבל אם עושים מלאכה בעיר אחרת פעם אחת בשבת.

דף ס"ב - ע"ב

מה ששינוי שהמדיר אשתו מתשמיש המיטה לבית הלל יותר משבת אחת יוציא ויתן כתובה, היינו אפילו בספנים שעונתם אחת לששה חדשים, שאין דומה מי שיש לו פת בסלו - שדעתה נחה שוא יבא בעלה בתוך הזמן, לזו שהדירה שאין פת בסלו.

חמר אינו יכול להיות גמל לאחר נישואיו שלא ברשות, שרוצה אשה בקב של תיפלות מעשר קב של פרישות.

לרבי אליעזר התלמידים יוצאים שלא ברשות רק לשלושים יום, ולחכמים יוצאים לתלמוד תורה שלא ברשות ב' וג' שנים, והלכה כרבי אליעזר.

רב רחומי היה שכיח לפני רבא, והיה רגיל לבוא לביתו כל ערב יום הכיפורים (משום שסמך על שיטת חכמים) שנה אחת נמשך בלימודו והיתה אשתו מצפה לו וחלשה דעתה, וירדה דמעה

מעיניה, ונפחת חלל תחתיו ונפל ומת.

עונת תלמידי חכמים - מערב שבת לערב שבת.

'אשר פרינו יתן בעתו' - זה המשמש מטתו מערב שבת לערב שבת.

יהודה בן ר' חייא חתנו של רבי ינאי היה חוזר מבית המדרש כל ערב שבת, וכשחזר היו רואים עמוד של אש לפניו, פעם אחת נמשך בלימודו, וכשלא ראו עמוד האש אמר רבי ינאי לנהוג מנהג אבילות, שאילו היה קיים לא היה מבטל עונתו, והיתה כשגגה היוצאת מלפני השליט, ומת.

בת רבי חייא מתה לפני נשואיה עם בנו של רבי, אמר רבי שוא ח"ו יש פסול שלא היו מהוגנים להיות זוג, מפני שרבי בא משפטיה בן דוד, ורבי חייא בא משמעני אחי דוד, ולא הייתה בת מלכים. השתדך עם בת ר' יוסי בן זימרא, על דעת ללמוד שנים עשר שנה לפני הנישואין, כשהעבירו הכלה לפני החתן, אמר החתן שילך ללמוד שש שנים, שוב העבירוה ואמר שישאנה ואח"כ ילך ללמוד, והתבייש מאביו, אמר לו אביו דעת קונך יש בך, שבתחילה נאמר 'תביאמו ותטעמו' - יבואו לארץ ישראל ואחר כך יבנו לו מקדש, ולבסוף נאמר 'ועשו לי מקדש' כשעוד היו במדבר. הלך ללמוד י"ב שנה, עד שחזר נתעקרה, אמר רבי שאם יגרשה יאמרו ענייה זו לשוא המתינה, ואם ישא אחרת יאמרו זו אשתו וזו זונתו, התפלל עליה ונרפאה.

רבי חנניה בן חכינאי הלך ללמוד בסוף ימי חופתו של רשב"י בלי להמתין לו, כשחזר לאחר שתיים עשרה שנים נשתנו רחובות העיר ולא ידע הדרך לביתו, ישב על שפת הנהר עד ששמע שקראו לנערה 'בת חכינאי', הלך אחריה עד לביתו, כשראתה אותו אשתו פרחה רוחה, אמר: רבש"ע ענייה זו זה שכרה, התפלל עליה וחייתה.

רבי חמא בר ביסא חזר מבית המדרש לאחר י"ב שנה, ואמר שלא יעשה כמו בן חכינאי אלא בא קודם לבית המדרש ושלח להודיע בביתו שעומד לבא, בא לפניו ר' אושעיא בנו וראה שלימודו מחודד, אמר: אילו נשארתי פה היה לי זרע כמוהו, נכנס לביתו ונכנס בנו אחריו, קם לפניו רבי חמא, אמרה לו אשתו וכי יש אב העומד לפני בנו, קרא עליו רמי בר חמא את הפסוק 'החוט המשולש לא במהרה ינתק' זה ר' אושעיא ב"ר חמא בר ביסא.

כתובות דף ס"ג. יום ד' פר' כי תצא - י"א אלול תשפ"ב

דף ס"ג - ע"א

רבי עקיבא היה רועה של כלבא שבוע, ראתה בתו שהוא צנוע וטוב, נתקדשה לו בתנאי שילך לשיבה, הוציאה אביה מביתו והדירה מנכסיו, אחר י"ב שנה חזר עם י"ב אלף תלמידים, שמע שאשתו אומרת אם ישמע לי ילמד עוד י"ב שנה, יצא וחזר אחר י"ב שנה עם כ"ד אלף תלמידים, יצאה אשתו לנגדו אמרו לה השכנות שתשאל בגדים להתכסות בהם, ענתה להן יודע צדיק נפש בהמתו, נפלה לפניו ונשקה לרגליו, ואמר רבי עקיבא שלא ידחפוה ששלי ושלכם שלה הוא. שאל את חותנו אם נדר על דעת שיהא חתנו גברא רבה, וענה שאפילו אם ידע רק פרק אחד או הלכה אחת, אמר לו אני הוא, נפל על פניו ונשק לרגליו, ונתן לו חצי ממונו.

בת רבי עקיבא עשתה לבן עזאי כמו שעשתה אמה, כמאמר העולם רחל הולכת אחר רחל.

רבא שלח את רב יוסף בנו ללמוד שש שנים אצל רב יוסף, אחר שלשה שנים חזר בערב יום הכיפורים לראות בני ביתו, יצא רבא לקראתו עם כלי זיין ואמר לו זונתך נזכרת, וי"א שאמר לו יונתך נזכרת, ונטרפו שניהם במריבה ולא אכלו סעודת המפסקת.

משנה . מורדת על בעלה - לת"ק פוחתים מכתובתה שבעה דינרים בכל שבוע, וממתנים ומחזרים עליה שתחזור בה, לרבי יהודה - ז' טרפעיין לשבוע. ופוחתים עד כנגד

ממעשה ידיה, ומוסיפים לה על מזונותיה, ואם הוא מכובד הכל לפי כבודו.

שיעור עירוב תחומין מזון שתי סעודות לכל אחד ואחד, לרבי מאיר - מזונו לחול ולא לשבת, לרבי יהודה - לשבת ולא לחול, ושניהם מתכוונים להקל. לרבי יוחנן בן ברוקא שיעורו קבוע והוא ככר הלוקח מן החנווני בפונדיון הלוקח ארבע סאים חטים בסלע (וכשנותן החנווני העצים מוכר הפת בכפליים, וכשמקבל העצים מן הקונה מוכר הפת בשליש נוסף). **לרבי שמעון** - שתי ידות של ככר כשיש בקב ג' ככרות, חציה של ככר הוא שיעור לבית המנוגע אם שהה שם כדי אכילה זו נטמאו הוא ובגדיו, חצי חציה הוא השיעור לפסול את הגווייה אם אכל אוכלים טמאים כשיעור זה, וחצי חציה לקבל טומאת אוכלים.

מה ששינונו שנותנים לאשה שני קב חטים לשבוע - או כרבי יוחנן בן ברוקא וכשנותן החנווני העצים שאז שני קב חטים הם מזון לשש עשרה סעודות, והיינו שתי סעודות לכל יום, וג' סעודות לשבת, וסעודה הנוספת - לרבי חידקא בשבת צריך ארבע סעודות, ולחכמים מוסיפים לה סעודה אחת לצורך האורחים. **או כרבי שמעון**, שלשיטתו יש בשני קב מזון שמונה עשרה סעודות, ולחכמים נתנו לה ג' סעודות לצורך האורחים, ולרבי חידקא ב' סעודות.

כתובות דף ס"ה . יום ו' פרשת כי תצא - י"ג אלול תשפ"ב

דף ס"ה - ע"א

אין פוסקים יין לאשה שלא בפני בעלה, שמרגילה לתאוות תשמיש, ואם רגילה בפני בעלה בשתי כוסות נותנים לה כוס אחד שלא בפניו, ואם היא רגילה בפניו בכוס אחד אין נותנים לה כל עיקר, ולא יבעית אימא - רגילה נותנים לה להטעים התבשילים. ואם היא מניקה מוסיפים לה יין, שהיין יפה לחלב.

כוס אחד של יין - יפה לאשה, **שנים** - ניוול, **שלשה** - גורם שתובעת בפה, **ארבעה** - אפילו חמור תובעת בשוק ואינה מקפדת. **בעלה עמה אין למנוע ממנה יין**, אבל כשהוא אכסנאי יש למנוע, שאכסנאי אסור בתשמיש המטה.

במקום שאין רגילים לעשות שטיח עזר למיטה אלא סירוגי חבלים - נותנים לה מפץ רך ומחצלת, כפי ששינונו במשנה.

כר וכסת - אם הוא דרך משפחתה נותנים לה, ואם הוא דרך משפחתו ולא משפחתה - **לת"ק** אין נותנים לה, שיכול הבעל לומר כאשר אבוא אביא איתי וכשאחזור החזירנו. **לרבי נתן** נותנים לה, שיכולה לטעון שלפעמים יחזור בלעדיהם ויקח את שלה לעצמו (את המפץ שלה, או כר וכסת שתקנה מכספה).

מה ששינונו במשנה שנותן לה נעלים בכל מועד היינו במקום הרים שצריכים ג' זוגי נעלים לשנה, וכיון שבין כך צריך ליתן יתן במועד כדי שיהא לה שמחה מהם.

דף ס"ה - ע"ב

נותנים לה בגדים בשווי חמשים זוז מדינה, שהם שמינית זוז צורי, שהרי שנינו ששיעור זה בעני, ועני אין לו ג' זוז צורי.

מותר מזונות - לבעל, מותר בלאות - לאשה להתכסות בהן בימי נדתה כדי שלא תתגנה על בעלה בימי טהרתה אם תלבש בגדים שלבשה בימי נדתה. אלמנה הניזונת מנכסי יתומים עליהם מוטל ליתן לה בגדים בשווי חמשים זוז, ומותר בלאות ליורשים.

מה ששינונו שאוכלת עם בעלה ליל שבת - לרב נחמן אוכלת ממש, לרב אשי תשמיש.

הדרן עלך פרק אף על פי

פרק שישי - מציאת האשה

משנה . **מציאת האשה** - לתנא במשנה שייך לבעלה, ולרבי עקיבא לעצמה.

מעשה ידיה לבעלה, אם נפלה לה ירושה - הבעל אוכל פירות בחייה והקרן שלה (ואם מתה בחייו ירוש אותה). **בושת ופגם** - לת"ק שלה, לרבי יהודה - בזמן שהחבלה בסתר ב' חלקים שלה וא' שלו, בגלוי ב' חלקים שלו וא' שלה, חלק שלו ינתן מייד, שלה ילקח בהם קרקע ויאכל הבעל פירות.

כתובתה, ואחר כך נותן לה גט ויוצאת בלא כתובה, **לרבי יוסי** לעולם פוחת והולך שמא תיפול לה ירושה ממקום אחר. חזרו ונמנו רבותינו שמכריזים עליה ארבעה שבתות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ובית דין שולחים לה קודם הכרזה ואחר ההכרזה: **הוי יודעת שאפילו כתובתך מאה מנה הפסדת**, ואם עמדה במרדה מפסידה הכל. לרב נחמן בר רב חסדא בשם רבי יוסי בר חנינא הלכה כרבותינו, ולרבא הלכה כת"ק, ונחלקו בדעת רב ששת (וראה דף ס"ד. מסקנת הסוגיא).

המורד על אשתו - מוסיפים על כתובתה ג' דינרים לכל שבוע, לרבי יהודה ג' טרפעיין.

מורדת - לרב הונא היינו רק מתשמיש, **לרבי יוסי בר חנינא** גם ממלאכה, וגם בבעל שייך מרידה ממלאכה שמשועבד למזונותיה, ובתוך הזמן שמחזירים עליו שיחזור בו מוסיפים על כתובתה.

דין מורדת הוא בין בנשואה ובין בארוסה שאומרת לא אנשא, וכן שומרת יבם, ואפילו חולה (לענין תשמיש) ונידה, שאינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו.

דף ס"ג - ע"ב

מורדת שכופים אותה ע"י שפוחתים כתובתה, היינו כשאומרת שחפצה בו אלא שרוצה לצערו, אבל אם אומרת שהוא מאוס עליה - לאמימר אין כופים אותה, אלא נותן לה מיד גט ויוצאת בלי כתובה, למר זוטרא גם בזה כופים.

בגדים שהכניסה לו בנדונייתה ושמום בכתובתה והם קיימים - ספק אם הפסידה אותם, ואם תפסה אין מוציאים מידה.

כתובות דף ס"ד . יום ה' פרשת כי תצא - י"ב אלול תשפ"ב

יום זה הוקדש לזכות מאיר בן פייגא להצלחה ונחת וסייעתא דשמיא מרוב כל

דף ס"ד - ע"א

מורדת משהים אותה שנים עשר חודש אולי תחזור בה, ולא יותר, ובאותם החדשים אין לה מזונות.

שומרת יבם שמורדת מלהתייבם, למשנה ראשונה שהיו מתכוונים לשם מצוה, ומצות יבום קודמת למצות חליצה - כותבים עליה אגרת מרד בין תבע ליבום בין תבע לחליצה, ולמשנה אחרונה שאין מתכוין לשם מצוה, ומצות חליצה קודמת - אין כותבים עליה אגרת מרד אלא אם תבע לחלוץ.

תבעה היא והוא מורד, בין שהיא ארוסה בין שהיא שומרת יבם - אין כותבים אגרת מרד להוסיף על כתובתה, שהיא אינה מצווה על פריה ורביה, אך אם באה מחמת טענה שרוצה שיהא לה בן שיחזיק בידה לזקנותה כותבים.

טרפעיין הוא סלע מדינה שהוא חצי זוז צורי שהוא ג' מעות.

כשהיא מורדת פוחתים מכתובתה לת"ק ז' דינרים לשבוע, דינר לכל יום כולל שבת, ולרבי יהודה ז' טרפעיין לשבוע טרפעיין לכל יום, וכשהוא מורד מוסיפים חצי דינר ולרבי יהודה טרפעיין לכל יום חוץ משבת - כיון שמוסיפים לה נראה כשכר שבת.

דף ס"ד - ע"ב

מורדת פוחתים מכתובתה יותר ממה שמוסיפים על כתובתה כשהוא מורד - שצערו מרובה, או משום שקישויו ניכר ומתגנה.

משנה. **הזן אשתו ע"י שלישי** - אם הוא עני לא יפחות לה כל שבוע משני קב חטים או ד' קב שעורים, לרבי יוסי רק רבי ישמעאל פסק שעורים כפליים מחטים, מפני שהיה סמוך לאדום ושעורים אדומיות רעות הן, חצי קב קיטנית, חצי לוג שמן, קב תאנים יבשים או מנה תאנים דרוסות בעיגול הנמכרות במשקל, ואם אין לו - פוסק פירות כנגדן ממקום אחר. ונותן לה מיטה מפץ מחצלת, כיפה לראשה, חגור למתניה, ומנעלים חדשים בכל אחד משלשת רגלים רגלים, בגדים בשווי חמשים זוז משנה לשנה בימות הגשמים, ומתכסה בבלאותיהם בימות החמה, והשחקים שלה אף כשיקנה לה חדשים, מעה כסף כל שבוע לצרכיה, ואוכלת עמו בכל ליל שבת, ואם אינו נותן מעה כסף מותר מעשה ידיה שלה.

האשה חייבת לעשות לבעלה משקל חמש סלעים שתי ביהודה שהם עשר סלעים בגליל, או כפליים מערב, שהשתי קשה לטווחו כפליים משל ערב. הייתה מניקה פוחתים לה